

інформаційного забезпечення, надавати цілісну картину стратегії управління торговельної мережі і чітко визначати послідовність причинно-наслідкових зв'язків між критеріям результатів та факторами їх досягнення. Кожен показник, що враховується системою, повинен бути перехідною ланкою в причинно-наслідкових зв'язках, яка дозволяє зрозуміти та довести сенс і цілі торговельної мережі кожному її менеджеру в залежності від конкретного рівня управління.

Побудова системи інформаційного забезпечення повинна відбуватись з урахуванням інформаційних потреб менеджерів, які формуються з урахуванням системи збалансованих показників управління торговельною мережею. Це дозволить забезпечувати менеджерів всіх рівнів управління своєчасною та релевантною інформацією для ефективного управління торговельними мережами.

Список використаних джерел:

1. Большая экономическая энциклопедия / авт. и сост. Т.П. Варламова и др. – М. : Эксмо, 2007. – 816 с.
2. Орлов А.И. Менеджмент. Учебник. М. : Издательство «Изумруд», 2003. – 298 с.
3. Kaplan R.S., Norton D.P. The Balanced Scorecard – Measures then drive Performance // Harvard Business Review, – 1992. – V. 70. – N 1. – P. 71-79.

Зарічнюк І.О.

студентка,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Проблема ефективного управління фінансовими ресурсами підприємств сьогодні є однією із найбільш актуальних. Економічна ситуація, що склалася в Україні, вимагає від підприємця особливо зважених рішень і постійного, цілеспрямованого управління у сфері фінансів. З одного боку, ринкові відносини надають достатні можливості для ефективного управління, але з другого боку, спад промислового виробництва, криза неплатежів та великий ризик роботи з банківською системою знижують ефективність управління підприємством. Відтак сучасне функціонування підприємств пов'язано із необхідністю постійного пошуку і впровадження прогресивних форм фінансового управління.

У країнах із розвинутою ринковою економікою принципи та методи управління фінансами підприємства як спеціалізована сфера – «фінансовий менеджмент» – виділилися ще на рубежі XIX-XX ст. В Україні фінансовий менеджмент набуває все більшої актуальності, оскільки з формуванням ринкових засад в економіці суттєво змінюється роль управління фінансами підприємств.

У вітчизняній та зарубіжній економічній літературі питання вдосконалення фінансового менеджменту підприємств перебувають у центрі уваги науковців і практиків. Зокрема проблемам дослідження й удосконалення фінансового менеджменту присвячено роботи таких науковців: Балабанова І.Т., Бланка І.О., Кірейцева Г.Г., Ковальова В.В., Поддєрьогіна А.М., Ременьової Л.М., Стоянової О.С., Шеремета А.Д. та інших.

Метою даної статті є дослідження фінансового менеджменту як складової системи ефективного управління підприємством, а також удосконалення фінансового менеджменту підприємства у сучасних умовах.

Фінансовий менеджмент, базуючись на новітніх досягненнях у сфері управління, усіх прогресивних перетворень у практиці господарювання зарубіжних та вітчизняних підприємств, спроможний змінювати систему цінностей, пріоритети і тенденції розвитку економічних суб'єктів. Із ним пов'язують упровадження принципово нових форм і методів організації фінансової роботи, використання сучасних механізмів фінансового ринку [2].

Сучасні тенденції в фінансовому менеджменті найвищою метою діяльності визначають зростання вартості підприємства та доходів його власників. З цієї точки зору фінансового менеджера слід розглядати як посередника між підприємством та інвесторами, а суб'єкт господарювання виступає як «клієнт» інвесторів. Світові лідери у сфері управлінського консалтингу серед найважливіших критеріїв ефективного фінансового менеджменту виділяють досягнення якомога більшої ринкової доданої вартості. Даний підхід отримав назву менеджменту, що базується на управлінні вартістю або VBM-менеджмент (VBM – Value Based Management) [3].

Багато підприємств і в сучасних умовах намагаються максимізувати прибуток. Але треба враховувати, що ефективність діяльності підприємства не завжди досягається шляхом максимізації його прибутку. Наприклад, отриманий високий за обсягами та рівнем прибуток може бути цілковито витрачений на потреби поточного споживання, внаслідок чого підприємство позбавляється основного джерела формування власних фінансових ресурсів для свого майбутнього розвитку. А підприємство, яке не розвивається, втрачає в перспективі досягнуту конкурентну позицію на ринку, скорочує потенціал власних фінансових

ресурсів, сформованих за рахунок внутрішніх джерел, що в остаточному підсумку призводить до зниження його ринкової вартості [4].

Фінансовий менеджмент як складова системи ефективного управління підприємством передбачає дотримання наступних принципів:

- 1) інтегрованість із загальною системою управління;
- 2) комплексний характер формування управлінських рішень;
- 3) високий динамізм управління;
- 4) варіативність підходів до розробки окремих управлінських рішень;
- 5) орієнтація на стратегічні цілі розвитку підприємства.

Зазначені вище принципи можна доповнити також такими:

- адаптивність, тобто здатність системи фінансового менеджменту активно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі (принцип динамічності) і адаптувати власну діяльність відповідно до цих змін;

- керованість, тобто підпорядкованість рішенням, які приймаються на вищому рівні управління;

- узгодженість, тобто детермінованість усіх процесів фінансового менеджменту на всіх рівнях;

- оптимальність, що передбачає таку побудову інформаційних потоків, організаційного забезпечення фінансового менеджменту, яка б забезпечувала оптимальний процес прийняття рішень (витрати часу на прийняття рішень не повинні дисонувати з їх якістю) [4].

До визначальних положень концепції фінансового менеджменту вважається за доцільне віднести: досягнення максимального суспільного, особистого та колективного ефекту; застосування синтезу підходів до побудови системи фінансового менеджменту; виділення підсистем фінансового менеджменту на основі фінансових методів управління; виділення функцій фінансового менеджменту з позиції управління фінансовими ресурсами; забезпечення механізму тісної взаємодії підсистем і функцій фінансового менеджменту; управління на основі регулювання системи збалансованих показників, які характеризують роботу підсистем та виконання ними функцій фінансового менеджменту підприємства [5].

Будь-яке управління обумовлює наявність суб'єкта (органа) управління, об'єкта управління та каналів зв'язку. У сукупності вони утворюють систему управління. Орган управління є керуючою частиною системи управління, яка виробляє методи, способи, прийоми впливу на керовану частину (об'єкт) за допомогою каналів прямого й зворотного зв'язку.

Організаційно фінансовий менеджмент на будь-якому підприємстві можна представити як систему (рис. 1).

Рис. 1. Система фінансового менеджменту підприємства

Джерело: [1]

З рисунку 1 можна виявити взаємозв'язок усіх елементів системи фінансового менеджменту підприємства між собою. Кожний із цих елементів займає певне місце в системі та процесі фінансового управління і тільки в оптимальному їх поєднанні досягається максимальний ефект [1].

Таким чином, головною метою фінансового менеджменту як складової системи ефективного управління підприємством є забезпечення ефективної фінансової діяльності підприємства, зростання його ринкової вартості, добробуту всіх учасників ринкових, корпоративних і соціально-трудових відносин у поточному та перспективному періодах.

Отже, фінансовий менеджмент є складовою системи ефективного управління підприємством та розглядається як цілеспрямований процес впливу органу управління на формування, розподіл і використання фінансових ресурсів, організацію грошового обороту підприємства, що базується на існуючій фінансовій політиці, використовує відповідний управлінський інструментарій і забезпечує реалізацію кінцевої мети фінансового управління підприємства.

Список використаних джерел:

1. Адаменко М.В. Застосування системного підходу при удосконаленні фінансового менеджменту підприємства / М.В. Адаменко // Економіка, фінанси, право. – 2012. – № 7. – С. 27-31.
2. Оцінка вартості банку: навч. посібник / Н.П. Шульга, А.М. Арістова, Л.В. Недеряга та ін. – К.: КНТЕУ, 2012 – 196 с.
3. Паранчук С.В. Трансформація систем фінансового менеджменту в умовах переходу до постіндустріальної економіки / С.В. Паранчук // Проблеми науки. – 2011. – № 7. – С. 34-40.
4. Тельнова Г.В. Визначення загальних засад концепції фінансового менеджменту інтегрованої корпоративної структури / Г.В. Тельнова // Економічний часопис ХХІ. – 2013. – № 3-4. – С. 57-60.
5. Тельнова Г.В. Організація підсистеми гнучкого планування в системі фінансового менеджменту підприємства / Г.В. Тельнова // Економіка & держава. – 2012. – № 6. – С. 51-53.

Іванов Л.Б.

студент,

Національний авіаційний університет

**ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

Національний досвід сучасного менеджменту заснований на творчій переробці і синтезі зарубіжного досвіду з урахуванням особливостей української ментальності та структури економіки. В даний час важливо не «сліпе» копіювання зарубіжного досвіду, а творча переробка та врахування специфіки позицій сучасної України, а також врахування історичних особливостей управління. На сучасному етапі управлінці стикаються з низкою проблем, організаційного і функціонального характеру, нерозв'язаність яких призводить до низької ефективності діяльності організаційно-правового формування та неможливості подальшого розвитку і вдосконалення діяльності підприємства.

Світовий досвід показує, що сталий розвиток виробництва залежить не стільки від ресурсних можливостей, скільки від інноваційного характеру підприємництва в різних сферах економіки.

Інноваційна діяльність – це складний і багатогранний процес, якому притаманні не тільки специфічні методи дослідження, фінансування, кредитування, але і особлива форма менеджменту.

Питанням інноваційного менеджменту присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних вчених економістів таких, як Василенко В.О.,